

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Одеський національний університет імені І.І. Мечникова**

**Факультет гідрометеорології і екології**  
**Кафедра агрометеорології та агроекології**

**СИЛАБУС**

**ЗЕМЛЕВПОРЯДНЕ ПРОЕКТУВАННЯ**  
**(обов'язкова компонента)**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Ступінь вищої освіти</b>      | перший (бакалаврський)                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Освітньо-наукова програма</b> | «Землеустрій та кадастр»                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Спеціальність</b>             | <b>G18</b> Геодезія та землеустрій                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Курс навчання</b>             | 4 рік навчання, 8 семестр                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Кількість кредитів</b>        | 5,5 кредитів ЄКТС, 165 годин                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Мова викладання</b>           | українська                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Дні, час, місце</b>           | вул. Львівська, буд. 15, НЛК №1, за розкладом                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Консультації</b>              | вул. Львівська, буд. 15, НЛК №1, к. 229, щотижнево за розкладом                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Викладач:</b>                 | <b>Данілова Наталія Василівна</b> , кандидат географічних наук, старший викладач<br><b>Костюкевич Тетяна Костянтинівна</b> , кандидат географічних наук, старший викладач<br><b>Толмачова Алла Вікторівна</b> , кандидат географічних наук, доцент                  |
| <b>Кафедра:</b>                  | Агрометеорології та агроекології                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Контактна інформація:</b>     | Данілова Н.В. <a href="mailto:nataliadanilova0212@gmail.com">nataliadanilova0212@gmail.com</a><br>Костюкевич Т.К. <a href="mailto:kostyukevich1604@i.ua">kostyukevich1604@i.ua</a><br>Толмачова А.В. <a href="mailto:alla.tolmach@ukr.net">alla.tolmach@ukr.net</a> |

**КОМУНІКАЦІЯ**

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися через вказаний e-mail та очні зустрічі на консультаціях.

**АНОТАЦІЯ КУРСУ**

*Метою дисципліни* є опанування комплексу теоретичних знань та набуття практичних навичок з землепорядного проектування, розроблення землепорядної документації і проектів територіального землеустрою сільськогосподарських землеволодінь і землекористувань, землеволодінь і землекористувань несільськогосподарського призначення та громадян для досягнення загальносуспільного або громадського інтересу та спланувати землекористування так, щоб урахувати інтереси суспільства, окремих груп або осіб щодо земельних інтересів та гарантувати безпеку і загальний добробут громадян.

*Завданням дисципліни* є набуття теоретичних знань про землепорядне проектування, принципи його проведення та екологічного і економічного обґрунтування та набуття практичних знань у складанні землепорядних проектів, їх обґрунтування та погодження.

Пререквізити: курс «Землепорядне проектування», викладається на підставі знань, отриманих на курсах «Державний земельний кадастр», «Кадастр природних ресурсів», «Топографія з основами картографії», «Геоінформатика та ГІС», «Землеустрій», а також дисциплін вільного вибору.

Постреквізити: дисципліна «Землепорядне проектування» формує поглиблені фахові знання до деяких аспектів при виконанні кваліфікаційної роботи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен :

*знати:* зміст та види землепорядної документації, методи землепорядного проектування, основи впорядкування різних видів угідь, складові камерального та польового етапів землепорядного проектування, особливості землепорядного проектування в умовах забруднення території (радіонуклідами, важкими металами), особливості створення землеволодінь і землекористувань.

*вміти:* розробляти графічну частину проектів землеустрою, впорядковувати певні види угідь, застосовувати сучасні методи проектування, проектувати межі сівозмін, доріг, ползахисних насаджень та усувати недоліки землеволодінь та землекористувань.

*володіти:* навичками виконувати підготовку та складати планово-картографічні матеріали, вираховувати площі по землекористувачах та угіддях та давати оцінку показникам щодо стану використання земельних ресурсів.

## ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс буде викладений у формі лекцій (30 год.), практичних занять (20 год.), лабораторних занять (30) , організації самостійної роботи здобувачів (85 год.).

### Зміст навчальної дисципліни

| Тема                                                                                      | Зміст                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| 1. Теоретичні та методичні основи землепорядного проектування.                            | Методологічні основи землепорядного проектування. Предмет та методи землепорядного проектування                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                      |
| 2. Методичні основи землепорядного проектування. Землепорядний проект.                    | Загальнодержавні та регіональні програми використання і охорони земель. Розвиток проектування як стадії землепорядного процесу. Методика розробки проекту.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Обговорення, завдання, презентації                   |
| 3. Територіальний землеустрій.                                                            | Зміст, завдання, принципи територіального землеустрою. Особливості формування землекористування та організації об'єктів природно-заповідного фонду, природоохоронного, рекреаційного та оздоровчого призначення. Відведення земель для сільськогосподарських підприємств, організацій, установ і громадян у власність і користування. Формування землеволодінь і землекористувань з різними формами господарювання на основі приватної власності на землю і оренди земельних і майнових паїв. | Обговорення, завдання                                |
| 4. Формування землекористувань та землеволодінь несільськогосподарського призначення.     | Умови відведення земельних ділянок для несільськогосподарських потреб. Порядок вибору земельних ділянок для розміщення об'єктів землеустрою. Розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок для несільськогосподарських потреб.                                                                                                                                                                                                                                           |                                                      |
| 5. Внутрігосподарський землеустрій сільськогосподарських землеволодінь і землекористувань | Поняття, завдання і зміст внутрігосподарського землеустрою. Складові частини і елементи проекту внутрігосподарського землеустрою.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Обговорення, завдання, модульна контрольна робота №1 |

|                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| 6. Організація виробничих підрозділів і розміщення господарських центрів | Задачі, зміст та загально-методичні питання розміщення виробничих підрозділів і господарських центрів. Кількість і розміри виробничих підрозділів. Планування використання земель у населених пунктах. Розміщення внутрішньогосподарських доріг, інженерних споруд об'єктів. | Обговорення, завдання, презентації, індивідуальні завдання |
| 7. Формування лісу                                                       | Поняття про земельні угіддя. Поняття про сівозміни, типи та види. Проектування системи сівозмін. Організація кормових сівозмін. Організація спеціальних сівозмін. Організація польових сівозмін. Впорядкування території сівозмін. Технічне проектування.                    |                                                            |
| 8. Розробка проектів зокремленого землевпорядкування                     | Зміст і значення робочого проектування в землеустрої. Види та методика розробки робочих проектів.                                                                                                                                                                            | Обговорення, завдання                                      |
| 9. Регіональні особливості землевпорядного проектування                  | Особливості землевпорядкування в районах розвинутої ерозії ґрунтів. Робочий проект протиерозійних гідротехнічних споруд та терасування схилів. Особливості упорядкування території в районах із зрошуваним та осушуваним землеробством.                                      |                                                            |
| 10. Організація і планування землевпорядних робіт                        | Особливості землевпорядного процесу. Нормування, планування і фінансування землевпорядних робіт. Облік і звітність у землевпорядних органах.                                                                                                                                 | Обговорення, завдання, модульна контрольна робота №2       |

### ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Колосовська В.В. Землевпорядне проектування: конспект лекцій. Одеса, ОДЕКУ, 2023. 196 с.
2. Богіра М.С., Ярмолук В.І. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: навчальний посібник. Київ: Аграрна освіта, 2011. 416 с.
3. Гнаткович Д.І. Організація і планування робіт по землевпорядкуванню. Львів: Світ, 1992. 216 с.
4. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: Теоретичні основи і територіальний землеустрій: навчальний посібник. Київ: Вища освіта, 2006. 528 с.
5. Костюкевич Т.К. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Землевпорядне проектування» для студентів IV року денної та V року заочної форм навчання за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій», рівень вищої освіти бакалавр. Одеса, ОДЕКУ, 2023. 28 с.
6. Толмачова А.В. Методичні вказівки до лабораторних занять з дисципліни «Землевпорядне проектування» для студентів IV року денної та V року заочної форм навчання за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій», рівень вищої освіти бакалавр. Одеса, ОДЕКУ, 2023. 32 с.

### ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Мартин А. Г. Природно-сільськогосподарське районування України : монографія. Київ: ЦП «Компринт». 2015. 328 с.
2. Одарюк Т.С. Землевпорядне проектування: навчальний посібник. Київ: Аграрна освіта, 2010. 292 с.
3. Третяк А.М., Другак В.М., Третяк Р.А. Метод еколого-економічної класифікації

- придатності земель для вирощування основних сільськогосподарських культур. Свідectво про реєстрацію авторського права на твір № 9598 від 29.03.2004.
- Третяк А.М. Оцінка впливу складу угідь на екологічну стабільність території: Методичні рекомендації. Київ : ІЗУ УААН, 2003.
  - Третяк А.М. Землевпорядне проектування: еколого-ландшафтне землевпорядкування сільськогосподарських підприємств: навчальний посібник. Київ : ІЗУ УААН, 2003.
  - Толмачова А.В, Демченко А.Г. Рибачок А.А., Характеристика агрофізичних властивостей ґрунтів земельних ділянок Ширяївської територіальної громади. Сучасні тенденції розвитку геодезії, землеустрою та природокористування : матер. Міжнар. наук.-практ. конференції (м. Одеса, 13-14 червня 2024 р.). ОДАУ, Факультет геодезії, землеустрою та агроінженерії. Одеса, 2024. С. 97-99.

## ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index> - Офіційний вебпортал Верховної ради України
- <http://lib.onu.edu.ua> – Наукова бібліотека Одеського національного університету
- <https://land.gov.ua/> - Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру
- <https://zemres.com/forum/> - Форум землевпорядників України
- <http://www.land-ukraine.com/> - Український земельний ринок України (інформаційно-аналітичний портал)
- <https://journals.nubip.edu.ua/index.php/zemleustriy> - сайт фахового видання категорії «Б», Землеустрій, кадастр і моніторинг земель.
- <http://www.eprints.library.odetu.edu.ua> – Репозитарій ОДЕКУ
- <http://dpt02s.odetu.edu.ua/course/view.php?id=213> - Електронний навчальний курс дисципліни «Землевпорядне проектування».

## ОЦІНЮВАННЯ

*Форма підсумкового контролю – залік.*

Проведення контролю результатів навчання здобувачів відбувається відповідно до Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова URL : [https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol\\_2022.pdf](https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf)

## ПОЛІТИКА КУРСУ

**Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10%). Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

**Політика щодо академічної доброчесності:** регламентується Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official- documents>).

**Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official- documents>). У випадку відсутності здобувача на лекції або семінарському занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання здобувача відображаються у заліково-

екзаменаційній відомості та заліковій книжці.

